

BRUGKERK STRAKS KLAAR VOOR DE TOEKOMST

door Albert Dorrestein

Wat doe je met twee kerken, als je er eigenlijk maar één nodig hebt? En als dat financieel ook veel beter uitkomt? Dan ga je een keuze maken, waarbij je de ene kerk verkoopt om de andere kerk klaar voor de toekomst te kunnen maken. Zo gebeurde dat bij de protestantse gemeente Koudekerk aan den Rijn en Hazerswoude-Rijndijk. De Ontmoetingskerk, de voormalige Gereformeerde kerk, werd verkocht om de Brugkerk van een eigentijds interieur te voorzien. Dat was geen gemakkelijke keuze, maar uiteindelijk zijn de meeste kerkleden daarin meegegaan. In een gesprek met Jan-Dirk Reijneveld (kern- en bouwteam), Piet v. Bostelen (kernteam en voorzitter College Kerkrentmeesters) en Agaath Koers (kernteam en inrichtingscommissie, ouderling Pastoraat) wordt duidelijk wat er is gebeurd en wat de komende driekwart jaar nog gaat plaatsvinden.

Betekenis Brugkerk

De Ontmoetingskerk is weliswaar verkocht, maar de komende periode wordt deze nog gebruikt voor de kerkdiensten, omdat de Brugkerk intern wordt verbouwd. De Brugkerk, van oorsprong de Rooms-Katholieke Nicolaaskerk, gebouwd in de 14^e eeuw, is niet alleen het oudste gebouw van Koudekerk, maar ook van de gemeente Alphen aan den Rijn. In de Middeleeuwen, rond de 9^e eeuw, stond er waarschijnlijk een houten kerkje dat vanwege de rooftochten van de Vikingen verlaten werd, zodat er een “koude” oftewel “verlaten” kerk was. Daar heeft het dorp Koudekerk mogelijk ook zijn naam aan te danken. Zo’n belangrijk monument moet dus zeker behouden blijven en dat heeft meegespeeld in de gemaakte keuze.

Belangrijk besluit

Het besluit om te kiezen voor verkoop van de Ontmoetingskerk om daarmee de Brugkerk klaar voor de toekomst te maken, is niet van de ene op de andere dag genomen. Dat had natuurlijk te maken met het proces waarbij de Hervormde en de Gereformeerde kerk in 2011 fuseerden tot de PKN (Protestantse Kerk Nederland)-gemeente Koudekerk aan den Rijn en Hazerswoude-Rijndijk. Twee kerken openhouden zou echter ten koste gaan van de pastorale zorg voor de kerkleden, zodat uiteindelijk op 19 mei 2021 besloten werd tot verkoop van een van de kerken. De PKN-gemeente (Protestantse Kerk Nederland) Koudekerk aan den Rijn en Hazerswoude-Rijndijk telt op dit moment zo’n 1000 leden, waarvan 100 tot 120 kerkgangers met een gemiddelde leeftijd van 70 jaar. Piet van Bostelen zegt hierover: “Het aantal kerkgangers loopt langzaam terug, maar misschien neemt dit weer toe na de verbouwing. Bovendien hoop ik op een kentering, want nood leert ook bidden”.

Het orgel is ingepakt, de banken zijn afgevoerd, de plankenvloer is verwijderd en de zerken zijn weggehaald en opgeslagen door de vrijwilligers.

Veel vrijwilligers betrokken bij uitvoering plannen

Behalve een professioneel team van 11 mensen met o.a. architect Stiel uit Elburg, aannemer Houtman uit Gouda en de uitvoerders, zijn er veel vrijwilligers in verschillende teams betrokken bij de verbouwing evenals lokale firma's De Leeuw en Hogenes die de installaties verzorgen. Om kosten te besparen hebben vrijwilligers o.a. de kerkbanken, de plankenvloer en de zerken verwijderd. Anderen zitten in het bouwteam dat allerlei keuzes bij de verbouwing bespreekt of in het kernteam dat al nadenkt over de inrichting van het nieuwe interieur. De financiën vormen natuurlijk ook een belangrijk gespreksonderwerp in het College van Kerkrentmeesters. Door allerlei oorzaken, zoals o.a. de spanningen in Oost-Europa, zijn de kosten van materialen en werkzaamheden de afgelopen tijd flink toegenomen. Er kon niet anders dan bezuinigd worden, terwijl bepaalde onderdelen van de plannen uitgesteld of geannuleerd moesten worden. Dat geldt bijv. voor de verbouwing van de Noordkapel. In de kerk komt overigens achterin ter hoogte van de kerktoren wel een toiletunit, terwijl het orgel in een brede verdieping wordt opgenomen. Het geheel wordt na de verbouwing veel meer open en ruimer door een lichte vloer en het ontbreken van banken. Er komen stoelen die gemakkelijk verplaatst en verwijderd kunnen worden. Daarmee wordt de kerk bruikbaar voor meer doelen. Zo kan de kerk dus voor kerkelijke, maar ook andere activiteiten gebruikt worden.

Jan-Dirk Reijneveld en Piet van Bostelen bekijken de kerk zonder banken.

Wensen met monumentenzorg in het achterhoofd

Op de vraag aan Jan-Dirk Reijneveld of alle wensen van het interne bouwteam zijn ingewilligd, merkt hij op: "Wij hebben steeds goed overleg gehad over welke wensen te realiseren zijn en de kosten

daarvan. In overleg met Monumentenzorg van de gemeente, de Rijksdiensten voor het Cultureel Erfgoed en bureau Stad en Land zijn de kolombanken naar achteren verplaatst en zijn het doophek en de preekstoel gehandhaafd". De grootste verandering vindt hij toch wel het weghalen van de banken en de veel lichtere uitstraling van de kerk.

Meer gebruiksmogelijkheden voor de kerk

Piet van Bostelen is blij met de veranderingen: "De Brugkerk wordt zo veel meer een soort marktplein waar allerlei activiteiten kunnen plaatsvinden. Zo was het vroeger eigenlijk ook". Als voorbeeld noemt hij de 4 mei-viering. Stapelbare stoelen en tafels plus een professionele toiletruimte maken dat er veel meer activiteiten in de kerk kunnen plaatsvinden. Dat gaat ook meer inkomsten opleveren die hard nodig zijn om de kerk te kunnen onderhouden.

Piet van Bostelen en Agaath Koers kijken naar het plan voor de renovatie

Werkzaamheden komende tijd

Direct na de bouwvakvakantie, medio augustus, begint aannemer Houtman uit Gouda met zijn werkzaamheden aan de vloer. Na de restauratie in 1937 is die vloer in het midden weggezakt en deze moet nu in zijn geheel vervangen worden. De werkzaamheden vinden vooral plaats in het middengedeelte en de zijbeuken van de kerk. Omdat ervaring leert dat werkzaamheden nog wel eens kunnen uitlopen, verwacht Agaath Koers dat ingebruikname van de kerk pas eind maart zal plaatsvinden. Tot die tijd wordt de Ontmoetingskerk gebruikt voor de kerkdiensten.

Steun van Stichting Vrienden van de Brugkerk

De gerenoveerde Brugkerk maakt ook een ander gebruik dan voor kerkelijke diensten mogelijk. Daarbij weet de kerkelijke gemeente zich sinds begin augustus gesteund door de nieuwe Stichting Vrienden van de Brugkerk. In het bestuur van de stichting zitten zowel vertegenwoordigers van de kerk als leden van maatschappelijke organisaties. Deze stichting heeft als doel de Brugkerk als gebouw ook voor latere generaties te behouden door een ander gebruik. De inkomsten daarvan plus het verkrijgen van fondsen en subsidies door de stichting maken het voortbestaan van de Brugkerk beter mogelijk. Geïnteresseerden kunnen donateur worden van de stichting en daarmee bijdragen aan het voortbestaan van de Brugkerk.

Kans om te komen kijken in de Brugkerk

Op Open Monumentendag op zaterdag 9 september a.s. kunnen belangstellenden komen kijken tijdens een rondleiding door de kerk. Bovendien is er in Onder Dak een presentatie van de bouwplannen. De nieuwe Stichting Vrienden van de Brugkerk toont wat zij van plan is en hoe mensen de Brugkerk kunnen ondersteunen. Onder Dak is op 9 september geopend van 10.00 uur tot 16.00 uur. Het uitgebreide programma van Open Monumentendag volgt nog.